

uheldigt, om retten ved den betingede dom er blevet bundet til anvendelse af hæfte eller fængsel.

3) Sager, hvor der fastsættes meget indgribende forsorgsvilkår, navnlig vilkår om institutionsophold. Anvendelsen af sådanne vilkår medfører typisk — men ikke altid — at præventionshensyn ikke med større vægt taler for straffastsættelse, og at det findes naturligt, at forsorgen træder i stedet for straffen. Hertil kommer, at straffen, hvis dens anvendelse bliver aktuel, bør kunne udmåles forholdsvis frit under hensyntagen til de indgribende foranstaltninger, som allerede er iværksat over for den pågældende.

De hensyn, der bør tillægges betydning for valget mellem de 2 former for betinget dom, er — som det fremgår af det ovenfor anførte — mangeartede og ofte krydsende. Det er derfor ikke muligt på hensigtsmæssig måde i loven at udforme mere præcise kriterier for valget mellem de 2 domsformer, og det må foretrækkes, at loven giver retsmyndighederne frihed til på det erfaringsmæssige grundlag, som efterhånden skæbes, at udvikle en hensigtsmæssig retspraksis.

Man har dog ment i overensstemmelse med det tidligere anførte principielle synspunkt at burde tilkendegive, at betinget dom med straffastsættelse kun må anvendes, efter at retten i det enkelte tilfælde har gjort sig klart, at denne domsform må antages at have fordele fremfor en betinget dom med udsat straffastsættelse. Der ligger ikke heri nogen forudsætning om, at den sidstnævnte domsform bør være den praktiske hovedregel.

Bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt., hvorefter betinget dom med straffastsættelse kun kan anvendes med hensyn til straf af bøde, hæfte eller fængsel, betyder, at der i tilfælde, hvor alternativet til betinget dom er ungdomsfængsel, må anvendes betinget dom af den i stk. 1 omhandlede beskaffenhed, d. v. s. uden straffastsættelse.

Til stk. 3. Denne bestemmelse indeholder blandt andet regler om varigheden af prøvetiden, d. v. s. den periode, inden for hvilken den dømte skal føre en straffri vandl for at undgå anvendelse af straf for det pådømte forhold. Efter den gældende regel i § 56, stk. 1, fastsættes prøvetiden af retten til mindst 2, højst 5 år. Der har udviklet sig en praksis, hvorefter prøvetiden i langt de fleste tilfælde fastsættes til 3 år, men dog i et ikke ganske ubetydeligt antal tilfælde til 2 år. På baggrund af denne praksis foreslås en bestemmelse, hvorefter prøvetiden i almindelighed ikke kan overstige 3 år; under særlige omstændigheder skal dog kunne fastsættes en prøvetid på indtil 5 år.

Til § 57.

Denne bestemmelse angår de vilkår, der — ud over straffri vandl — kan fastsættes i betinget dom.

Den gældende regel i § 56, stk. 1, bestemmer, at den betinget dømte skal undergives tilsyn, medmindre dette efter omstændighederne skønnes ikke at være påkrævet. Endvidere er det i reglens formulering forudsat, at andre vilkår end tilsyn kan anvendes, men der er ikke angivet eksempler herpå.

Med hensyn til anvendelse af sådanne vilkår i praksis kan følgende oplyses for året 1958:

Ifølge oplysninger fra statistisk departement blev der i dette år afsagt 2 449 betingede domme for straffelovsovertrædelser (bortset fra betleri og løsgængeri). Dansk forsorgsselskabs årsberetning viser, at tilsyn blev anvendt i 1 134 domme, d. v. s. i godt 45 pct. af det samlede antal betingede domme. Andre vilkår (i forbindelse med tilsyn) blev anvendt i 390 domme eller i 34 pct. af tilsynsdommene.

I disse domme anvendtes i alt 522 særvilkår, der fordelte sig således:

279 vilkår om ophold eller arbejde,

25	—	-	anbringelse på optagelseshjem,
9	—	-	anbringelse på hospital eller lign.,
128	—	-	kontrolleret alkoholistbehandling,
2	—	-	afholdspålæg,
4	—	-	fritidsbeskæftigelse,
70	—	-	ambulant psykiatrisk behandling,
4	—	-	betaling af erstatning til skadelidte og
1	—	-	økonomisk administration.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 57, stk. 1, er *tilsynet* — ligesom i den gældende bestemmelse — angivet som hovedvilkåret ved betingede domme.

Der er ikke angivet retningslinier for, hvornår tilsyn bør anvendes. Afgørelsen af dette spørgsmål, må ske på grundlag af den personundersøgelse, som efter retsplejelovens § 800 a i almindelighed skal foretages i sager, hvor der er spørgsmål om anvendelse af betinget dom, og som forudsættes foretaget i enhver sag, hvor der er mulighed for anvendelse af betinget dom *med tilsyn*.

Under den gældende ordning har der været tvivl om, hvad et vilkår om tilsyn indebærer. Efter den nu foreslåede bestemmelse, hvor der er fastsat nærmere regler om supplerende vilkår, fremgår det af sammenhængen, at tilsynet i sig selv kun indebærer, hvad begrebet sprogligt udtrykker, d. v. s. at den dømte undergives et kontrolmæssigt tilsyn med den deraf følgende forpligtelse til at holde sig i kontakt med tilsynet efter dettes nærmere bestemmelse, jfr. forslaget til § 59, stk. 1. Herudover vil tilsynet praktisk set betyde et tilbud om støtte med hensyn